

**GYERMEKJOGI
CIVIL
KOALÍCIÓ**

GYEREKEKKEL A GYEREKEKÉRT

A Gyerekrészvétel Munkacsoport tagszervezeteinek
gyakorlata a gyerekek bevonására

20

23

ELŐSZÓ

Minden gyereknek joga van ahhoz, hogy részt vegyen az őt érintő kérdésekben, és figyelembe vegyék a véleményét. A gyerekek védelméért és jogaikért folyó munkában ez különösen fontos. Megismerhetjük, mi okoz nekik nehézséget, mire vágnak, mi jelent nekik könnyebbséget, mikor éreznék magukat jobban. Ha többet beszélgetünk és együtt gondolkodunk velük, akkor hatékonyabb és jobb válaszokat találhatunk a kihívásokra.

A Gyermekjogi Civil Koalíció¹ Gyerekrészvétel Munkacsoportja keretében, 2022 szeptembere és 2023 júniusa között havonta találkoztak azok a civil szervezetek és szakemberek, akik bevonják a gyerekeket a munkájukba, vagy szeretnék nagyobb teret adni abban a gyerekek véleményének. A Hintalovon Alapítvány koordinálása mellett folyó találkozó célja az volt, hogy a szervezetek megosszák egymással tapasztalataikat és tanuljanak egymástól. Bízva abban, hogy a szakmai fórumon megismert jó gyakorlatok másokat is inspirálnak, jelen dokumentum rövid áttekintést nyújt a bemutatkozó tagok gyerekekkel közös munkájáról, a következő struktúra szerint.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?
2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?
3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?
4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?
2. Kinek szólnak ezek a programok?

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?
2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

04 — További információ

¹ A gyermekjogi, gyermekvédelmi szervezeteket és szakembereket tömörítő Gyermekjogi Civil Koalíció célja, hogy elősegítse az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által Magyarország számára megfogalmazott ajánlások végrehajtását, nyomon követését, és felhívja a figyelmet a gyermekek jogaira. A Koalícióban több munkacsoport dolgozik a tagszervezetek koordinálása mellett.

Szervezetek

- **Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány**
- **Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány**
- **UNICEF Magyar Bizottság Alapítvány**
- **SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa**
- **Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)**
- **Háttér Társaság**
- **InDaHouse Hungary Egyesület**

HINTALOVON GYERMEKJOGI ALAPÍTVÁNY

A Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány küldetése a Magyarországon élő gyerekek jogainak érvényesítése és támogatása. Célja, hogy a felnőtt társadalom minél szélesebb körben vállaljon felelősséget és tegyen a gyerekek kiegyensúlyozott fejlődéséért. Kiemelten foglalkozik a gyerekek erőszakkal szembeni védelmével és véleményük figyelembevételével. Figyelemfelhívó kampányokat indít, együttműködik intézményekkel gyermekvédelmi útmutatóik kidolgozásában, online és offline képzéseket szervez, és minden évben kiad egy gyermekjogi jelentést az előző év történéseit, adatait összefoglalva.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

Az Alapítvány indulása óta együtt dolgozunk gyerekekkel, 2020-tól pedig már összes programunkban részt vesznek gyerekek. Hosszú távú önkéntes programunkban, a 13–17 éves **Kiskorú Kollégáinkkal** (KiKo) dolgozunk együtt, akik az ötlettől a megvalósításig segítik munkánkat. Rajtuk kívül más gyerek önkéntesekkel is dolgozunk, akik az iskolai közösségi szolgálat részeként, alkalmilag vagy egyéni úton kapcsolódnak az Alapítványhoz.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

Tanácsadóként, aktivistaként, kutatóként dolgoznak velük, szakmai rendezvényeken és a médiában is kiállnak a gyerekek jogaiért. Segítik a gyerekek szempontjainak megjelenését saját munkánkban, hazai és nemzetközi programokon, emellett önálló projekteken is dolgoznak. A gyerekek különböző mértékben vesznek részt az Alapítvány projektjeiben, van, ahol véleményükkel, tanácsokkal segítik a munkánkat, máskor együttműködésben dolgozunk, és közös döntéseket hozunk, néha pedig övék a vezető szerep, saját ötleteiket valósítják meg.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

A Hintalovon **Gyermekvédelmi irányelve** külön fejezetben szabályozza a gyerek önkéntesekkel folyó munkát, amely összhangban van az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által megfogalmazott alapelvekkel. Ennek célja, hogy biztosítsa a gyerekek biztonságos és valódi, érdemi részvételét az alapítvány munkájában. Az irányelvnek gyerekbarát verziója is elérhető. Fontos az is, hogy több felkészült mentorral dolgozunk együtt, akik segítik a gyerekek bevonását a szakmai csapat tevékenységébe.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

A gyerekek ötletei, visszajelzései alapján alakítjuk ki saját szemléletformáló és tájékoztató anyagainkat, kutatásainkat, és a külső események után is rendszerint azt a visszajelzést kapjuk, hogy a gyerekek részvétele jelentette számukra a legtöbbet. Munkánk során leggyakrabban szakemberekkel, szülőkkel, felnőttekkel találkozunk, ezért a gyerekekkel való kapcsolat sokat segít abban, hogy emlékezzünk, „milyen gyereknek lenni”, és mindig az ő érdekeiket tarthassuk szem előtt. Közös munkánk fontos tényező volt számos nemzetközi és hazai együttműködésnél, és bevonásuk elengedhetetlen tapasztalat ahhoz, hogy másokat is segíteni tudjunk a véleményük figyelembevételében.

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?

Felhívjuk a figyelmet a gyerekrészvétel fontosságára a [honlapunkon](#) és a közösségi média felületeinken, [segédanyagokat](#) készítünk felnőttek számára, hogy bevonják a gyerekeket a saját tevékenységükbe, és éves beszámolókat készítünk a saját munkánkról, hogy átláthatóvá tegyük saját gyakorlatunkat és megosszuk a tapasztalatainkat, dilemmáinkat ([2020](#), [2021](#), [2022](#)). Ezenkívül gyerekrészvételi workshopokat, előadásokat tartunk érdeklődő cégek és szervezetek számára.

2. Kinek szólnak ezek a programok?

Szülőknek, gyerekekkel foglalkozó szakembereknek, döntéshozóknak.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

A Hintalovon Alapítvány munkájának egyik kiemelt területe a gyerekek részvételhez való joga. Szeretnénk, hogy a gyerekek véleményének megkérdezése és figyelembevétele ne egy következő, magasabb lépcsőfok legyen a gyerekvédelem és gyerekjogok területén, hanem ugyanolyan alapvetésként tekintsenek rá a felnőttek, mint például a gyerekek biztonságára.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

Más szervezetek gyerekrészvételi munkájának megismerése inspiráló, és segít tudatosítani saját fókuszunkat, gyakorlatunkat. Más módszertanokat megismerve tudjuk a saját munkánkat is színesíteni, illetve minél többfajta módszert ismerünk meg a gyerekek bevonására, annál könnyebben tudunk a hozzánk fordulóknak segíteni megtalálni a saját módszertanukat.

04 — További információ

Honlap: www.hintalovon.hu

Németh Barbara - barbara.nemeth@hintalovon.hu

Buday-Palotay Lilla - lilla.palotay@hintalovon.hu

Sall Zsófia - zsofia.sall@hintalovon.hu

KÉK VONAL GYERMEKKRÍZIS ALAPÍTVÁNY

A Kék Vonal missziója, hogy a gyerekeket meg kell hallgatni, a bajban segíteni kell őket. Az értük felelős felnőtteket támogatni kell abban, hogy erre képesek legyenek. Éjjel-nappal elérhető segélyvonalokon, chatszobában és levélben fordulhatnak hozzájuk a gyerekek és a gyerekekért aggódó felnőttek. Beszélgetnek azokkal a gyerekekkel, fiatalokkal, akik velük akarják megosztani történetüket. Ha veszélyben vannak, segítséget szerveznek számukra. Jelen vannak az iskolák világában prevenciós programunkkal, és a gyerekek biztonságos internethasználatával is kiemelten foglalkoznak.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

A Kék Vonal Ifjúsági Tanácsadó Testület (KVITT) olyan középiskolásokból álló munkacsoport, akik véleményükkel és visszajelzéseikkal támogatják a Kék Vonal munkáját. A KVITT-tagoknak lehetőségük van testközelből megismerni egy gyermekvédelemmel foglalkozó civil szervezet munkáját, véleményükkel formálhatják szolgáltatásainkat és nemzetközi projektjeinkben is aktív szerepet vállalhatnak.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

2018-as alakulása óta a KVITT-es fiatalok kétheti rendszerességgel találkoznak. Részt vettek hazai és külföldi szakmai konferenciáinkon, iskolai prevenciós foglalkozásaink tematikáját mint életkori szakértők alakították, létrehozták a szervezet Instagram-oldalát, javaslatokat tesznek a szervezet közösségi médiás kommunikációjával kapcsolatban, dolgoztak egy a Kék Vonalról saját korosztályuknak szóló videón is. Részt vesznek a segélyvonalak mellett önkéntes ügyelőként dolgozó munkatársak kiválasztásában és képzésében. A változatos feladatok mellett, melyben a tagoknak lehetőségük van használni különböző készségeiket (kreativitás, előadói készség, közösségimédia-ismeret, videóvágás, íráskészség), új tudásokat is szereznek, erősödik önbizalmuk, saját magukért és társaikért érzett felelősségvállalásuk.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

Az alapítvány gyermekvédelmi irányelvei szabályozzák a fiatalokkal való munkát.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

A KVITT-tagok ötletei, visszajelzései nagyon meghatározóak az alapítvány kommunikációs stratégiájában, különösen a közösségi média tekintetében. Az ötleteik, visszajelzéseik fontosak ahhoz, hogy elérjük a célcsoportunkat a közösségi felületeinken. Az ügyelők kiválasztásában, képzésében is lényeges a szerepük – ezt az önkéntes ügyelőink is rendszeresen visszajelzik.

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?

Felhívjuk a figyelmet a gyerekrészvétel fontosságára, és megosztjuk a jó gyakorlatainkat, tapasztalatainkat.

2. Kinek szólnak ezek a programok?

Gyerekekkel foglalkozó szakembereknek.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

A tapasztalataink megosztásával szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy a gyerekrészvétel jó gyakorlatai minél szélesebb körben ismertté váljanak, és egyre több, gyerekekkel dolgozó szervezetben alkalmazzák azokat.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

A tapasztalatok, jó gyakorlatok megosztása inspiráló, és segít abban, hogy a saját módszertanunkat is tovább fejlesszük.

04 — További információ

Honlap: <https://kek-vonal.hu/>

Reményiné Csekeő Borbála: borbala.csekeo@kek-vonal.hu

Nagy Melinda: melinda.nagy@kek-vonal.hu

UNICEF MAGYAR BIZOTTSÁG ALAPÍTVÁNY

A világ egyik legnagyobb gyermekjogi szervezetének hazai képviselőjeként az UNICEF Magyarország itthon saját programokat működtet, illetve a világ kevésbé fejlett térségei számára adományokat is gyűjt, hogy segítse a súlyos alultápláltságban szenvedő, tiszta ivóvíz nélkülöző, konfliktus közepette vagy természeti katasztrófa sújtotta területen élő gyerekeket. A szervezet hazai programjai kiterjednek gyermekjogi jogtudatosításra, a gyerekek és fiatalok mentális egészségének megőrzésére, a gyerekbántalmazás megelőzésére, illetve kezelésére, valamint a gyerekrészvétel erősítésére is.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

Az UNICEF Fiatal Nagykövet programunkban a 15–20 év közötti fiatalok vesznek részt, új tagjainkat minden évben tavasszal választjuk ki.

Az UNICEF „**Rajtad áll a jövő!**” programja 14–22 éves magyarországi fiatalok számára teremt lehetőséget, hogy aktívan alakíthassák a saját környezetüket, illetve jövőjüket. A nemzetközi kezdeményezésbe illeszkedő projekt annak érdekében jött létre 2018-ban, hogy erősítse a fiatalok részvételét, problémamegoldó képességét és társadalmi felelősségvállalását, valamint elősegítse az oktatás, a foglalkoztathatóság és a képességek kibontakozását szolgáló befektetések növekedését is. A programban hangsúlyt fektetünk a környezetvédelem, a fenntarthatóság, illetve a mentális egészség témáira is, hiszen a fiatalok nagy részét aktívan foglalkoztatják ezek a kérdéskörök. A VELUX Alapítványok által 2022 óta támogatott program során 2022–2027 között 25 szakképző iskolával tervezünk együttműködni. A program keretét ad a részt vevő fiataloknak arra, hogy azonosítsák az őket érintő helyi, társadalmi problémákat, majd mentorok segítségével megoldásokat dolgozzanak ki és valósítsanak meg egy innovációs módszertan mentén.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

Az UNICEF **Fiatal Nagykövetei** – megfelelő felkészítés és támogatás mellett – közreműködnek a szervezet programjaiban, képviselik korosztályuk érdekeit, hangot adnak a gyerekek véleményének a médiában és részt vesznek a gyermekjogi ismeretek terjesztésében is. Sok fiatal saját projekttel is rendelkezik, ezek megvalósításában, menedzselésében segítjük őket. Emellett nagyköveteink részt vesznek a szervezet kampányainak megvalósításában. Választott témáik többek között kiterjednek a gyerekek és fiatalok lelki egészségére, a Lélekemelő program keretein belül, a gyermekjogi jogtudatosításra az ÉbresztőÓra keretein belül, illetve a fenntarthatóságra, a Klímahős program kapcsán.

Utóbbi kezdeményezésben különösen aktívak voltak 2022-ben, a tervezés és a megvalósítás minden lépésébe bevontuk őket. Nagyköveteink között vannak képzett ÉbresztőÓra-előadók és olyan fiatalok is, akik rendszeresen vesznek részt konferenciáinkon, akár beszélgetőpartnerként, akár moderátorként, illetve vállalnak hivatalos megjelenéseket, kitelepüléseket, ahol fiatal társaikkal is beszélgethetnek.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

Az UNICEF Magyarország gyermekvédelmi irányelve és Etikai Kódexe szabályozzák a fiatalokkal folyó munkát, amely összhangban van az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága által megfogalmazott alapelvekkel. A fiatalokkal folyó munkáért a program koordinátora felel (jelenleg gyerekpszichológus). Egyik feladata, hogy rendszeres visszajelzést kérjen a fiataloktól a szervezet tevékenységi körében végzett munkánkról.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

A gyerekek bevonása a szervezetünk munkájába biztosítja, hogy a programjainkat a fiatalok igényeihez és preferenciáihoz tudjuk igazítani. A gyerekek érdemi részvétele rengeteget segít nekünk abban, hogy programjaink hatékonyan és fenntarthatóan tudjanak működni. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok minél több fórumon képviselni tudják az érdekeiket és hallathassák a hangjukat, amely így nemcsak a mi munkánkra van hatással, de más szervezetek, illetve döntéshozók munkájára is befolyással lehet.

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?

Az UNICEF többek között az alábbi módon támogatja a gyerekek részvételét:

- A kormányok ösztönzése a gyerekek részvételét elősegítő törvények és politikák létrehozására.
- A gyerekek által vezetett projektek és kezdeményezések támogatása, amelyek lehetővé teszik, hogy a gyerekek beleszólhassanak a döntéshozatalba.
- Képzés és források biztosítása a felnőttek, köztük a szülők és a gyerekekkel foglalkozó szakemberek számára, hogy megértsék a gyerekek részvételének fontosságát és azt, hogy hogyan támogassák azt.
- A gyerekek részvételével kapcsolatos kutatások, elemzések elvégzése, beleértve a részvételt akadályozó és azt elősegítő stratégiákat.

2. Kinek szólnak ezek a programok?

Gyerekeknek, fiataloknak, szakembereknek, szülőknek, kormányoknak, döntéshozóknak.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

A Magyarország által is törvényerőre emelt Egyezmény a gyerek jogairól 12. cikke szerint

„Az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét, a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni.”

Célunk, hogy ennek szellemében mozdítsuk előre a gyerekek részvételi jogát a szervezetünk munkájában és Magyarországon egyaránt. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekeket megtanítsuk arra, hogy hangjuk, véleményük számít, és arra a felnőttek is odafigyelnek, azt figyelembe veszik. Ezt igyekszünk számukra hangsúlyozni ÉbresztőÓra foglalkozásainkon, valamint minden, gyerekekkel folytatott kommunikációnkban is. A Fiatal Nagyköveteinkkel folytatott párbeszéd folyamatos a szervezeten belül – szempontjaikat, visszajelzéseiket beépítjük a döntéshozatali folyamatokba.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

A koalíció munkacsoportja hozzájárul a különböző fiatalokkal foglalkozó szervezetek közötti tudás megosztásához, előmozdítva a párbeszédet és az aktív együttműködést a gyerekek részvételével kapcsolatban. Számunkra fontos, hogy megosszuk a nálunk lévő tudást a témában, illetve nagyon örülünk, hogy más szervezetektől is tudunk tanulni azzal, hogy betekintést nyerünk az ő munkájukba.

04 — További információ

Honlap: <https://unicef.hu/>

Alberti Giulia – giulia.alberti@unicef.hu

Szabó Sára – sara.szabo@unicef.hu

Labancz Dániel – fiatalnagykovetek@unicef.hu

SOS GYERMEKFALVAK MAGYARORSZÁGI ALAPÍTVÁNYA

Az SOS Gyermekfalvak 137 országban van jelen, Magyarországon 400 gyereknek ad otthont nevelőszülői családokban. Családmegerősítő programjukkal a nehéz helyzetbe került szülőket segítik, hogy megelőzzék a gyerekek kiemelését a családból.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

Gyermekvédelmi gondoskodásban, az SOS-nél alkalmazásban lévő nevelőszülőknél felnövekedő gyermekek, legfőképp 16 éven felüliek. A családok átmeneti otthonában élő gyermekek, illetve az SOS ifjúság gondozásában élő fiatal felnőttek. Legújabb projektünkben Ukrajnából menekült gyerekekkel is dolgozunk.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

A gyermekek miatt létezik a szervezet, majd 400 gyermek él többségében nevelőszülőknél, amely hálózatot az SOS üzemeltet. Igyekszünk őket bevonni a szakmai munkába is, de elsősorban önkormányzati rendszerüket szeretnénk, ha el tudna indulni és annak része lenne egy tanácsadó testület, amely tanácsokkal látná el az egyes szervezeti egységeket. Új, országos panaszrendszert és ládákat vezettünk be az elmúlt két évben, és komolyan vesszük a bántalmazások nyílt, őszinte feltárását és kezelését, melyben nagy segítség új munkatársunk, aki teljes állásban csak ezzel foglalkozik.

Nemzetközi szervezeti részünkbe is részt tud venni 2 fiatalunk, az SOS Nemzetközi Ifjúsági Koalíciójában, ahol 11 országból 22 fiatal vitatja meg 2 éven keresztül közös ügyeiket és felszólal majd konferenciákon, és tanácsot ad a nemzeti, illetve a nemzetközi SOS vezetőségének. Ezekon kívül, új projektünk a gyermekek és fiatalok jogtudásának emelésével, közösséggé alakulásával, illetve képviselői foglalkozik, melynek keretében gyermekek és fiatalok fognak képezni gyermekeket jogaikról, lehetőségeikről és képviselői lehetőségeikről. Az utóbbi 4 évben minden projektünkben tapasztalati szakértőket vontunk be, akik óriási hatással voltak a képzésben résztvevőkre.

Néhány éve minden évben belső monitorozásunk fontos része, hogy gyerekekkel, fiatalokkal interjúzunk és meghalljuk, amit mondani akarnak, és reagálunk arra.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

Addig nem vonunk be gyermeket, amíg nem biztonságos és nem érdemi, és ezért sem folytatódott az a néhány évvel ezelőtt kipróbált folyamatunk, amikor fiatalok közvetlenül a vezetőséggel találkozhattak, és kifejezheték véleményüket.

Alulról építkezünk, és igyekszünk olyan formákkal dolgozni, ami a fiataloktól, a gyerekektől érkezik. Az egyik fő garancia a gyermekekkel való munkában, hogy mindig választunk felnőtt segítőt, támogatót a gyermekek/fiatalok mellé, aki segíti a hatékony felkészülésüket az adott programra. Csak abban és akkor kérdezzük őket meg, amiben valós beleszólásuk lehet. Mindig visszajelzünk nekik, hogy véleményük, visszajelzésük hogyan hatott a szervezet egészére, a vezetőség döntéseire.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

Csak pozitív, bár az újratraumatizálódással és a parentifikációval nagyon óvatosan kell bánni. Gondos felkészítést és sok előkészületet igényel a közös munka, és fontos alapja a szociális együttlétek, kötetlen ismerkedős alkalmak, események. Ezért is 2020 óta országos ifjúsági találkozót szervezünk, ahova 16 éves kortól jöhetnek gyerekek, és általában összekötjük valamilyen programmal, kirándulással az eseményt.

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?

Together We Can programunk tavaly indult, amely a gyermekeket és a fiatalokat hivatott jogaikkal kapcsolatban megerősíteni, felvértezni, s biztatni ezt a korosztályt a demokratikus részvétel intézményének egyre szélesebb körű használatára. A Child Participation Platformhoz is csatlakoztunk idén, ami szintén elősegíti a gyerekek bevonásának előmozdítását, az SOS Gyermekfalvakon kívül is.

2. Kinek szólnak ezek a programok?

Egyelőre 16 éven felüliekkel dolgozunk legfőképp, de idén remélhetőleg gyerekekkel is fogunk foglalkozni, ugyanis becsatlakozunk a Child Participation Platformba, illetve a Together We Can projektünk is megcéloz gyermekkorosztályt is.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

Szerencsére a szervezet vezetősége teljes mértékben kiáll, és támogatja a gyermekek bevonását és részvételét a szervezet szakmai munkájába is, s így minden projektet, programot támogat, ami ezt segíti. 2 éve a fiatalokat érintő protokollokat is véleményeztetjük a nálunk élőkkel, így valóban ők alakíthatják a rájuk vonatkozó szabályokat is.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

Tapasztalat megosztással és ezzel a kérdőívvel is, amit szeretnék használni a jövőben, mert nagyszerű!

04 — További információ

Honlap: <https://www.sos.hu/>

Oláh Lili: lili.olah@sos.hu

Szilvási Léna: lena.szilvasi@sos.hu

SIKETEK ÉS NAGYOTHALLÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE (SINOSZ)

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (továbbiakban: SINOSZ) a Magyarországon élő siket és nagyothalló emberek társadalmi integrációjának előmozdításáért tevékenykedik. Ennek érdekében a jogszabályokban foglaltak megvalósításának szorgalmazásával segíti életminőségük javulását, valós szükségleteken és igényeken alapulva ösztönzi az akadálymentesítési folyamatokat, közösségi színtereket, szolgáltatásokat biztosít.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

A SINOSZ nem kifejezetten a gyermekvédelemre specializálódott egyesület, de alapcélkitűzéseink fontos érintettjei a siket és nagyothalló gyermekek. Tapasztalataink alapján – elsősorban – az érintett szülők érintett gyermekeit érjük el programjainkkal, és ők azok, akik a későbbiekben is keresik a lehetőségeket, hogy bekapcsolódjanak a SINOSZ munkájába.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

A gyermekprogramokon részt vevő gyermekek a későbbiekben is keresik a bekapcsolódási lehetőségeket. Nemcsak a siket és nagyothalló gyermekek, hanem a siket szülők halló gyermekei (CODA) is. Sokszor a SINOSZ-ban teljesítik a kötelező közösségi szolgálatot, de önkéntesként is lelkesen támogatják a programszervezők munkáját. Ezenkívül a SINOSZ támogatásával sok siket és nagyothalló gyerek vesz részt kifejezetten nekik szóló nemzetközi táborokban, eseményeken. Itt szerzett tapasztalataik alapján megfogalmazzák céljaikat és programötleteiket a SINOSZ vezetőségének, melyekbe immár szervezőszerepet is vállalnak.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

Minden olyan programnál, projektnél, amelyekbe gyermekeket vonunk be, megtesszük a szükséges előkészületet. A bevont gyermekeket felkészítjük, ellátjuk minden szükséges információval. A siket és nagyothalló gyermekek esetén a legfontosabb, hogy minden információt, tájékoztatást akadálymentesen kapjanak meg. A SINOSZ olyan programjain, amelyeken gyermekek is részt vesznek, a jelnyelvi tolmácsok mellett, relé tolmácsok is részt vesznek, és segítik az információátadást, és a gördülékeny kommunikációt, hiszen fontos, hogy a részt vevő gyermekek minden, őket érintő információval, tudással rendelkezzenek. Tudják és akarják is azt, amiben részt vesznek. Természetesen nemcsak az érintett gyerekeket, hanem a bevont fiatalokat és felnőtteket is felkészítjük a közös munkára. Egyelőre nincs gyermekvédelmi irányelve a szervezetünknek, de ennek pótlására 2023-ban szeretnénk sort keríteni.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

Azt tapasztaljuk, hogy a fiatalok határozottan és bátran megfogalmazzák szükségleteiket az élet minden területén – például az oktatásról –, szervezetünk pedig mindig igyekszik teret adni nekik. A siket és nagyothalló gyermekek és fiatalok által megfogalmazott javaslatok, észrevételek, programötletek fontos építőelemei lobbitevékenységünknek.

02 — Gyerekek részvételének előmozdítása a szervezeten kívül

1. Mit tesz a szervezet azért, hogy a gyerekek véleményét figyelembe vegyék Magyarországon?

Támogatjuk a demokrácia- és jogtudatosságukat fejlesztő nemzetközi táborban való részvételüket. Keressük a lehetőséget, hogy az ENSZ Gyermekjogi Egyezményét és rendelkezéseit minél szélesebb körben megismerhessék a siket és nagyothalló gyermekek is. Ennek érdekében például az UNICEF-fel karöltve elkészítettük az egyezmény jelnyelvi adaptációját, továbbá iskolákban is tartottunk olyan programokat, amelyek során megismerhették jogaikat, ezzel támogatva, hogy magabiztos önérték-érvényesítőkké váljanak a gyerekek.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

Azt látjuk, hogy összességében a siket és nagyothalló gyermekeknek csak egy szűk rétegét érjük el. A 12 217 tagból csupán kb. 350 fő 18 év alatti, azaz a tagság 2-3%-a gyerek. Közülük is körülbelül 40 gyermek és fiatal van, akik aktívan részt vesznek Szervezetünk életében. Célunk minél több fiatal felkutatása és szervezeti életbe történő bevonása, melyet reményeink szerint az országos védőnői hálózattal való kapcsolódásunk és az ország összes audiológiájának eljuttatott tájékoztatóink is segít.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

Nagyon hasznosnak és informatívnak találjuk a munkacsoport eddigi tevékenységét. Bár magunk – olyan formában mind a bemutatkozó szervezetek – nem toborzunk gyermekképviselőket, önkénteseket, mégis számtalan hasznos információval, tudással lettünk gazdagabbak, melyeket igyekszünk beépíteni a munkánkba.

04 — További információ

Honlap: <https://sinosz.hu/>

Botos Barbara: botos.barbara@sinosz.hu

HÁTTÉR TÁRSASÁG

A Háttér Társaság Magyarország legnagyobb és legrégebbi jelenleg is működő lesbikus, meleg, biszexuális, transznemű, queer és interszex (LMBTQI) civil szervezete. Célja a szakmai és politikai közvélemény, valamint a tágabb társadalom figyelmének felhívása az LMBTQI-emberek problémáira; az őket segítő szolgáltatások működtetése; az LMBTQI-emberek társadalmi helyzetének, szükségleteinek megismerése; ezen szempontok érvényesítése a közszolgáltatásokban; az LMBTQI-emberek jogainak védelme, hátrányos megkülönböztetésük elleni fellépés; jólétük, egészségtudatosságuk növelése; az LMBTQI-közösségek önszerveződésének támogatása, kultúrájuk ápolása, megismertetése.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

A Háttér Társaság ugyan nem célzottan gyerekekkel foglalkozó egyesület, azonban az LMBTQI-fiatalok érdekeinek képviselete és segítése egyik kiemelt stratégiai célunk. Szervezetünk profiljából adódóan leginkább az LMBTQI-gyerekek véleményét kérjük ki az őket is érintő tevékenységeink tervezése és végrehajtása során. A tevékenységeinkben résztvevő LMBTQI-gyerekek és -fiatalok (az aktuális projektek fókuszától függően) 13 és 20 év közöttiek. Az online részvételt igénylő kérdőívek és programok során az ország minden tájáról toborzunk résztvevőket, és sok programunk során igyekszünk az utazási költségeket is téríteni, hogy biztosítani tudjuk a részvétel lehetőségét minél több gyerek számára. Mindemellett budapesti szervezetként jellemzően a budapesti résztvevőket jobban elérjük.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

A Háttér Társaság nem működtet különálló gyerekrészvételi programot, viszont minden fiatalokkal és gyerekekkel foglalkozó projektünk kapcsán hangsúlyosan foglalkozunk a célcsoport bevonásával, igényeik felmérésével. Egyik kiemelt tevékenységünk a gyerekekkel foglalkozó szakembereknek szóló képzések fejlesztése, melyeknek szakmai tartalmába mindig becsatornázzuk a gyerekek körében végzett kutatásaink eredményeit.

A **Sokszínű Gyermekkor** projektünk fókuszában a veszélyeztetett LMBTQI-gyermekek helyzetének megerősítése áll, melyet többek között szakemberek képzésével és hatékony stratégiák megalkotásával igyekszünk elérni. A projekt során kérdőíves felmérést végeztünk LMBTQI-gyerekek körében a Covid-19-járványhoz kapcsolódó tapasztalataikról és megküzdési stratégiáikról, és a projekt minőségbiztosítási rendszerének részeként Fiatalok Tanácsát működtetünk, ahol a középiskolás résztvevők tapasztalataikkal és tanácsaikkal támogatják a munkánkat.

A **Befogadó Terek** projektünk célja az LMBTQI-diákokat érő iskolai zaklatás és az LMBTQI-embereket sújtó munkahelyi diszkrimináció csökkentése. A projekt megvalósítása során kérdőíves felmérést végeztünk tanárokkal és diákokkal az LMBTQI-fiatalokat érő iskolai zaklatás megismerése érdekében, és ezeket az eredményeket becsatornázzuk a diákok számára készülő e-learning-képzésünk tartalmába, illetve a szakemberképzéseink ismeretanyagába.

Az **Átfogó Szexuális Nevelés** tudásanyagának terjesztését célzó projektünk során többek között kampányvideókat készítettünk fiatalok bevonásával. A fiatalokat megszólaltató videónk célja az volt, hogy felhívjuk a figyelmet a diákok tapasztalataira és szükségleteire az iskolai szexuális nevelés kapcsán.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

A Háttér Társaság **gyermekvédelmi szabályzata** garantálja az egyesülettel kapcsolatba kerülő gyermekek biztonságát, melynek megvalósulását az egyesület gyermekvédelmi felelőse biztosítja. A szabályzatot szem előtt tartva biztosítani tudjuk a velünk kapcsolatba kerülő gyermekek jóllétét és biztonságát, valamint megfelelő szervezeti működés mellett kizárjuk annak lehetőségét, hogy működésünk során esetlegesen kárt okozunk azoknak a gyermekeknek, akikkel kapcsolatba kerülünk.

Mindezek mellett a gyerekekkel foglalkozó nemzetközi projektjeinket közös gyermekvédelmi szabályzat iránymutatása mellett hajtjuk végre, biztosítva, hogy a partnerszervezeteink is a gyerekek jóllétét szem előtt tartva végzik munkájukat.

4. Milyen hatása van a gyerekekkel közös munkának?

Azt tapasztaljuk, hogy az LMBTQI-fiatalok véleményének és tapasztalatainak becsatornázása elengedhetetlen része a tevékenységeink tervezésének, és hozzájárul ahhoz, hogy valós igényekre reagálva alakítsuk meglévő szolgáltatásainkat és programjainkat, vagy alakítsunk újakat. Mindezek mellett az érdekérvényesítési tevékenységünk során is fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek valós szükségleteit és tapasztalatait tudjuk közvetíteni szakemberek és döntéshozók felé.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

Az LMBTQI-fiatalok különösen sérülékeny helyzetben vannak, mivel közülük sokan küzdenek még identitásuk elfogadásával, gyakran találkoznak családi, iskolai elutasítással. Célunk az eddigi projektalapú munka eredményeire építve egy új, állandó ifjúsági és oktatási program létrehozása, az LMBTQI-fiatalok fokozottabb bevonása egyesületünk munkájába, az egyetemisták aktivizálása, a fiatalokkal dolgozó szakemberek szakmai tudásának, érzékenységének növelése és az LMBTQI-fiatalok hangjának felerősítése új kommunikációs eszközök révén.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

A koalícióban való részvételnek köszönhetően új módszereket és jó gyakorlatokat ismertünk meg, és ezekből inspirálódva fejlesztjük tovább a Háttér Társaság gyerekrészvételi tevékenységeit.

04 — További információ

Honlap: <https://hatter.hu/>

Gyermekvédelmi felelős: Beda Balázs beda.balazs@hatter.hu

Oktatási projekt koordinátora: Kutassy Dorottya kutassy.dorottya@hatter.hu

INDAHOUSE HUNGARY EGYESÜLET

Az IndaHouse Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében, az Encsi kistérségben dolgozik 3 településen és 1 szegregátumban. Az Egyesületünk az encsi kistérségben élő hátrányos helyzetű gyerekekért dolgozik; önkénteseink a tanév során hétvége kora gyermekkori fejlesztő programot, iskola-előkészítő programot és tanodai foglalkozásokat tartanak. Célunk, hogy a hozzánk járó gyerekek önmegvalósító, felelős, a saját sorsukat irányító felnőttekké váljanak, akik a tőlünk kapott támogatást be tudják építeni a gyermekeik nevelésébe.

01 — Gyerekek részvétele a szervezet munkájában

1. Kik azok a gyerekek és fiatalok, akik részt vesznek a szervezet munkájában?

0 éves kortól foglalkozunk gyerekekkel, amíg iskolába járnak, jellemzően 16-18 éves korig.

2. Milyen szerepe van a gyerekeknek a szervezet tevékenységében? Miben vettek részt a gyerekek, fiatalok az elmúlt időszakban?

A gyerekek a nekik szervezett programok: foglalkozások, táborok, szakkörök alakításában vesznek részt. Minden foglalkozás után visszajeleznek a feladatsorra, amit az adott alkalomra állítottak nekik össze az önkéntesek, illetve kiválaszthatják, hogy milyen témában legyen a következő alkalom feladatlapja. Arra nagy hangsúlyt fektetünk, hogy a programmal kapcsolatos visszajelzéseiket is beépítsük, azok alapján alakítjuk a tanodai programok felépítését. A nyári táborokat a szerint szervezzük, hogy a gyerekek milyen tematikájú táborokba szeretnének menni. Több lehetőség közül választhatnak (dráma, sport, mese, zene, túra, gasztro stb.), és a legnépszerűbbeket szervezzük meg. A hétköznapi szakkörök kereteit és szabályait közösen határozzuk meg. Ezeken kívül az iskolás gyerekeket a „manna” rendszerünkkel motiváljuk az aktív tanodai részvételre, ezzel tanulnak arról, hogy hogyan tudnak egymásnak visszajelezni, illetve hogy az ő munkájukra hogyan jeleznek vissza mások.

3. Milyen garanciák vannak arra, hogy a gyerekek részvétele biztonságos és érdemi legyen?

A gyerekekkel foglalkozó önkéntesek kiválasztási folyamata az egyik garanciánk: a jelentkezési lap kitöltése után részt vesznek egy szóbeli felvételin, majd a belépő képzésen. Ezután jöhetnek hospitálni a hétvégi foglalkozásokra. A hospitálás után válhatnak önkéntessé. Minden önkéntesünknek kötelező részt vennie a gyermekvédelmi irányelvek képzésünkön, ahol az Egyesület [Gyermekvédelmi Irányelveiről](#) beszélgetünk, gondolkodunk interaktív formában. Az irányelveink szabályozzák a gyerekekkel való munkánkat.

03 — Célok a gyerekrészvétel megerősítésére

1. Milyen céljai vannak a szervezetnek a gyerekek részvételi jogának előmozdítása terén?

Egyesületünk célja ezzel jelenleg, hogy elinduljon egy tudatosabb gondolkodás és tervezés a gyerekek részvételéről: a már meglévő jó gyakorlatainkat megerősíteni és újakat adaptálni. Olyan, a szervezet adottságait figyelembe vevő, fenntartható rendszert szeretnénk kialakítani, ami nem függ a gyerekek fluktuációjától, és fokozatosan, a gyerekek életkorának megfelelően vonja be a programba járó gyerekeket a szervezet tevékenységébe.

2. Hogyan járul ehhez hozzá a koalíció munkacsoportja?

A munkacsoport találkozóiin való beszélgetések, tudásmegosztások új ötleteket adnak, hogy milyen módon lehet érdemes bevonni a gyerekeket a szervezet életébe, illetve segít abban, hogy át tudjuk gondolni, milyen irány passzolhat a legjobban az Egyesületünknek.

04 — További információ

Honlap: <https://indahousehungary.hu/>

Gyermekjogi Civil Koalíció
Szerkesztette: Németh Barbara
2023
